

Een eigen modelijn 4

De kinderen hebben veel geleerd over de wijze waarop uiteenlopende volkeren zich kleden: de specifieke beeldende karakteristieken als kleur en vorm maar ook de betekenissen. Inzichten gebruiken ze nu bij het ontwerpen van een eigentijdse modelijn met stoffen op een kartonnen mannequin. Ze werken samen als duo en overleggen regelmatig bij het maken van hun keuzes.

Een eigen modelijn bestaat uit een serie van 4 lessen die ook afzonderlijk kunnen worden gegeven.

Een eigen modelijn 1: beschouwingsles over mode en het ontwerpen van mode.

Een eigen modelijn 2: het samenstellen van een modecollage van uit tijdschriften geknipte kledingstukken.

Een eigen modelijn 3: beschouwingsles over mode/kleding uit verschillende windstreken.

Een eigen modelijn 4: op en kartonnen mannequin wordt met stof in tweetallen een ontwerp gemaakt.

BASISPLAN vakgerichte doelen

titel	Een eigen modelijn 4
groep	7+8
onderwerp	kleding ontwerpen, mode
vlak/ruimtelijk	half ruimtelijk
beeldaspect	vorm (contour en volume) compositie (decoratie, patroon)
materiaal/techniek	grijsbord, viltstiften, oude kleding en stofjes, schaar, naald en draad, strijkbout, dubbelzijdig tape.
type les	toegepaste vormgeving
vakgebied	mens en samenleving, levensbeschouwing.

Opdracht

De beeldende probleemstelling

De kinderen werken als koppel modeontwerpers (als V&R), laten zich inspireren door 'wereldmode' en maken een op een specifieke cultuur gebaseerd kledingontwerp. Dit voeren ze uit met stoffen en dubbelzijdig tape op een mannequin die ze uit grijsbord hebben geknipt.

Betekenis

De kinderen leren dat mode naast andere inspiratiebronnen ook geïnspireerd kan zijn door kleding uit andere culturen. Ze leren ook over de symbolische betekenissen die ze hun ontwerpen daarbij kunnen meegeven.

Vorm

De kinderen leren vormkeuzes uit andere culturen te vertalen naar hun eigen ontwerp. Daarbij letten ze vooral op beeldende aspecten als kleur, contour en volume, maar ook op beeldende aspecten die typerend zijn voor textiel als textuur en structuur, gevouwen, gerimpelde, gefrotteerde etc. vormen. Verder leren ze accenten toepassen als dessins, sierranden en patronen.

Materiaal

De kinderen werken op A2 formaat (ca 60 cm hoog) met grijsbord, dubbelzijdig klevend tape, een schaar en diverse oude kledingstukken en/of reststoffen.

Beschouwing

De kinderen leren de kledingkarakteristieken van een aantal etnische groepen kort (zie vorige modelijn 3) te vergelijken en beeldend te benoemen.

Werkwijze

De kinderen leren stoffen te knippen, vouwen, bloezen, rimpelen etc. Ze leren de stof vast te plakken met

dubbelzijdig tape op een door henzelf (evt. met mal) uit grijsbord geknipte mannequin.
Verder leren ze met viltstiften accenten aanbrengen door te tekenen en te tamponneren.

Onderzoek

De kinderen leren zowel beeldende als materiaaltechnische aspecten van kleding uit andere culturen in een nieuw ontwerp toe te passen. Ze maken daarbij ook gebruik van de inzichten die ze eerder in deze lessenserie opdeden. Er zijn dus zeer veel alternatieven en combinaties te onderzoeken.

LES/ PROCESFASEN een korte handleiding

Organisatie

Afbeeldingen van opvallende mode en kleding uit verschillende culturen hangen op het prikbord of voor de klas. Zorg voor een vervolgopdracht voor kinderen die klaar zijn. Die kan eventueel liggen in de lijn van een tekst voor in een modeblad.
De kinderen werken als duo, dus in tweetallen. De één ontwerpt de bovenkant, de ander de onderkant. Goed overleg is daarbij noodzakelijk. Karton of grijsbord heeft meestal een standaard afmeting van 50x70cm. Daaruit kunnen twee mannequins worden geknipt. De kinderen kunnen die zelf maken met stroken (als voorbeeld) of overtrekken van een mal (zowel postieve als negatieve vorm zijn bruikbaar). Per tafelgroep zijn er een rol dubbelzijdig tape, een verzameling stofjes, een scharen en karton.

Oriëntatiefase

Introduceren

Introduceer de les in een jasje dat je voor deze gelegenheid binnenstebuiten hebt gekeerd omdat het een mooie voering heeft. Waarom zou je dat eigenlijk ook niet doen? Aan welke cultuur doet het je denken?

Informereren

'De afgelopen lessen hebben we het over heel veel aspecten van mode gehad. Nu hebben we eindelijk echte stoffen om een ontwerp mee te maken. Kies een partner waarmee je straks gaat ontwerpen (mag ook alleen). Je laat je daarbij inspirerend door de vormtaal van de volkeren die we hebben bekeken én de opvallende modefoto's. Maar natuurlijk voeg je daar ook jouw eigen stempel aan toe. Misschien een mooie print, of een combinatie met een heel andere stof!'

Instrueren

'Je kunt nu dus gebruik maken van de mogelijkheden van stoffen. Kijk, ze voelen lekker aan, je kunt ze vouwen (doe voor) of plooiën, of rimpelen. Je kleedt zo een kartonnen mannequin aan met je eigen ontwerp. Die kun je namaken en uitknippen.
Dan bespreek je met elkaar wat je ongeveer zou willen maken en schrijft dat kort op. Het is de bedoeling dat je twee of drie culturen combineert. Dan zoek je daar een paar stoffen bij en knipt daar van een stuk af (niet teveel). Bespreek dan of je de stof strak, los (bloezend), gevouwen of geplooid wilt gebruiken. Om het met plakband te kunnen bevestigen aan de achterzijde, moet je zorgen dat je alles zeker 2 cm ruimer uitknipt.'
Doe dan even voor hoe je een stuk stof bloezend of rimpelend met plakband op een stuk karton bevestigt (zie voorbeeld). Het plakken van de tape en het loshalen van de rug (backing) verdient kort aandacht.

Uitvoeringsfase

Het maken van de mannequins moet in hoog tempo gebeuren of eventueel als korte aparte lesactiviteit. Help de kinderen vooral met vragen naar hun keuzes en die consequent door te voeren. Wat willen ze gebruiken in kleur en vorm en waar willen ze dat toepassen? Welke behandeling van de stof lijkt ze daarbij mooi? Laat ze tussentijds hun keuzes opschrijven in verband ook met de latere presentatie!

Besteed tussendoor ook aandacht aan de samenwerking en de rolverdeling. Zie erop toe dat beide kinderen een aandeel hebben in de uiteindelijke keuzes. Zorg ervoor dat niet de één ontwerpt en de ander uitvoert!

Help de kinderen bij het zoeken naar mogelijkheden door steeds het alternatief naar voren te halen; hoe kan het nog meer? Kan het ook zo? etc.

In een gevorderd stadium kun je het gebruik van de viltstiften en accessoires las kralen e.d stimuleren voor accenten. Leg per tafel nog kort wat mogelijkheden uit rond het maken van een eenvoudig dessin, war sierranden of patronen. Laat zien dat je kunt tekenen maar dat je de stift ook tamponnerend kunt gebruiken.

Van de kinderen die klaar zijn worden de werkstukken opzij gelegd en er wordt opgeruimd. De eersten kunnen met de vervolgoopdracht beginnen.

Nabeschouwings fase

Het werk wordt gepresenteerd op een quasi catwalk, mogelijk bestaande uit 4 tafels op een rij. De kinderen presenteren hun werk op muziek, begeleid door het voorlezen van de tekst die ze hebben geschreven. Daarin is vooral aandacht voor de keuzes die ze hebben gemaakt. Om de presentatie van de nieuwe collectie te vieren wordt er na afloop thee gedronken.

Accenten of opmerkingen

Het maken van de mannequins kan eventueel als korte aparte lesactiviteit worden ingelast. Dat voorkomt dat het accent tijdens deze les niet voldoende op het ontwerpen komt te liggen.

Het is mogelijk hier nog een les aan vooraf te laten gaan met stofverf technieken als ty-dye en batik. Het gebruik van deze zelfgeverfde stoffen in het ontwerp kunnen de betrokkenheid zeer ten goede komen.